

Suomen ympäristökeskus SYKE
PL 140
00251 HELSINKI

Lausunto

10.4.2018

SYKE-2018-J-55

Maa- ja metsätalousministeriö

PL 30
00023 VALTIONEUVOSTO

Lausuntopyyntöne 6.3.2018

Lausunto luonnoksesta hallituksen esitykseksi metsästyslain muuttamisesta

Maa- ja metsätalousministeriö on pyytänyt Suomen ympäristökeskukselta lausuntoa MMM:n luonnoksesta hallituksen esitykseksi metsästyslain muuttamisesta. Luonnoksessa ehdotetaan luonnonsuojelulaille rauhoitetun naakan (*Corvus monedula*) lisäämistä metsästyslain rauhoittamattomien lintujen luetteloon.

Suomen ympäristökeskus lausuu asiasta seuraavaa:

Rauhoitettujen eläinten aiheuttamien vahinkojen korvausjärjestelmässä suurimmat avustukset ovat viime vuosina kohdistuneet runsastuneen naakan aiheuttamiin maatalousvahinkoihin; joinakin vuosina valkoposkihanhen ja kurjen aiheuttamista maatalousvahingoista on maksettu lähes yhtä suuria avustuksia. Naakan aiheuttamat maatalousvahingot ovat painottuneet viime vuosina joillekin alueille Etelä-Pohjanmaalla, Varsinais-Suomessa, Pirkanmaalla ja Hämeessä.

Naakkojen aiheuttamien vahinkojen estäminen tai vähentäminen voi olla työlästä, koska laji on oppivainen ja tottunut ihmisen läheisyyteen. Pistemäisiä maatalousvahinkoja esiintyy varsinkin poikueiden parveuduttua keskikesällä ja syksyllä. Säilörehupaaleille aiheutuvia taloudellisesti merkittäviä vahinkoja on kuitenkin mahdollista estää esimerkiksi paaliryhmien huolellisella peittämisellä ja muilla ratkaisuilla. Asutusalueilla naakan pesinnät sellaisissa rakenteissa, joissa ne koetaan haitaksi, ovat estettävissä teknisillä ratkaisuilla ennen pesintää. Aiempien selvitysten (ks. 1) mukaan naakkojen ampuminen ei ole vaikuttanut merkittävästi aiheutuneisiin vahinkoihin ja ratkaisumalli voi jäädä vaikutuksiltaan lyhytkestoiseksi.

Lintudirektiivin (79/409/ETY) 10 artikla edellyttää jäsenvaltion kiinnittävän erityistä huomiota liitteessä V lueteltuihin asioihin, kuten lintujen aiheuttamien vahinkojen estämiseen tarkoitettujen menetelmien kehittämiseen. Vahinkojen ennaltaehkäisyä ja ennaltaehkäisyyn kehittämistä tulee pitää ensisijaisena tavoitteena naakan aiheuttamien vahinkojen hallinnassa.

Luonnonsuojelulain sekä lintu- ja luontodirektiivin mukaisesti on rauhoitettujen lajien aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisy rajoitettua lajin kantojen kokoa sääntelemällä tai niitä häiritsemällä. Koska naakan aiheuttamat vahingot ovat yleensä painottuneet tietyille alueille, on järkevää, mikäli muut ennaltaehkäisevät toimet eivät ole tuottaneet toivottua tulosta, estää vakavien vahinkojen syntyä poikkeamislupamenettelyn kautta. Naakan lisääminen metsästyslain rauhoittamattomien lintujen luetteloon voidaan nähdä toimenpiteenä, joka johtaisi naakkojen häiritsemiseen tai tappamiseen myös niillä alueilla, missä laji ei aiheuta merkittävää haittaa.

Esitysluonnoksen perusteluissa, 1.2 Nykytilan arviointi, viitataan naakkojen ulosteiden aiheuttamaan hygienia- ja tautiriskiä parveutumisaluiden ympäristössä. Tutkimusten mukaan tautiriski ei kuitenkaan ole merkittävä (1) eikä sitä ole siten syytä käyttää perusteluna metsästyslain muuttamiseksi.

Suomen ympäristökeskus katsoo, että naakan aiheuttamia haittoja tulee ratkaista paikallisesti, eikä pidä tarpeellisena lajin lisäämistä metsästyslain rauhoittamattomien lintujen luetteloon.

Lausunnon valmisteluun on allekirjoittaneiden lisäksi osallistunut Aili Jukarainen Biodiversiteettikeskuksesta.

Biodiversiteettikeskuksen johtajan sijainen

Jukka-Pekka Jäppinen

Tutkija

Pekka Rusanen

Tiedoksi

SYKE/Kirjaamo

BK

YM/Kirjaamo

-
- (1) Pohja-Mykrä M, Koskinen S, Mykrä S, Nieminen T, Sillanpää H (2016): Naakka ja ihminen. Naakkojen aiheuttamien haittojen hallinta. – Suomen ympäristö 2/2016. Ympäristöministeriö.